

PSİKOLOJİ BİLİMİNİ TANIYALIM - I

1. Psikoloji sözcüğü, Yunanca psyche (psike; ruh, nefes, zihin) ve logos (düzenli söz, bilgi) terimlerinden oluşmuştur. Kelime olarak karşılığı ruh bilgisi demektir. Psikoloji, organizmanın gözlemlenebilir ve ölçülebilir davranışlarını inceleyen pozitif bir bilimdir. Organizma, canlı bir varlığı oluşturan organların uyumlu bütünüdür. İnsan, hayvan ve bitkiler birer organizmadır.

Bu parçaya dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Psikoloji pozitif bir bilimdir.
- B) Psikoloji davranışları ele almaktadır.
- C) Psikoloji gözlenen davranışı da ele almaktadır.
- D) Psikoloji davranışları ölçebilmektedir.
- E) Psikoloji ruhu incelemektedir.

2. Psikolojide yaklaşımlar, insan davranışının karmaşık yapısını, farklı biçimlerde ele alarak açıklar. Ancak insan davranışı bir bütündür ve psikoloji bu yaklaşımlardan hiçbirini değildir, tümüdür. Yaklaşımın her biri, davranışı farklı açılardan açıklayarak onun iyi anlaşılmasını sağlamakta ve birbirini tamamlamaktadır. Dolayısıyla psikoloji de davranışı çeşitli açılardan ele almakta ama onu bir bütün olarak açıklamaya çalışmaktadır.

Bu parçaya dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Psikoloji, davranışları bir bütün olarak ele almaktadır.
- B) Yaklaşımlar davranışın bir yönünü ele almaktadır.
- C) Her yaklaşım davranışı farklı açılardan ele almaktadır.
- D) Psikoloji yaklaşımlardan farklıdır.
- E) Psikoloji sadece ölçülebilir davranışları ele almaktadır.

3. Psikoloji, insan zihninin yapısını, öğelerini incelemektedir. Kullanılacak teknik, içe bakış ya da iç gözlem (bireyin kendisini gözleyip elde ettiği bilgileri araştırmacıya aktarması) olmalıdır. Zihnin yapısının ve öğelerinin araştırılabileceğini ortaya koyduğundan günümüz psikolojisine giden yolu açmıştır. Ancak iç gözlem öznel verilere dayandığından sağlam bilgiler elde etmeye uygun bir yöntem olmadığı için de eleştirilmiştir.

Bu parçada psikolojide iç gözlem metodunun hangi yönü eleştirilmiştir?

- A) Ölçülebilen bilgiler ortaya koyması
- B) DeneySEL olması
- C) Geçerli bilgiler sunmaması
- D) Güvenli bilgiler sunması
- E) Psikolojiye katkıda bulunması

4. Davranışsal yaklaşıma göre psikolojinin de diğer pozitif bilimler gibi bir konusu olmalıdır. Zihinde olup biten düşünce ve duygular; gözlenebilen, ölçülebilen konular değildir. İnsanda gözlenip ölçülebilen, onun hareketleridir. O halde psikolojinin konusu bunlar olmalıdır. Davranışsal yaklaşım uyarıcı tepki (U - T) psikolojisi olarak da bilinir. Organizmanın içinde olup biten biyolojik veya bilişsel süreçlerle ilgilenmez. Amacı, çevredeki uyarıcılarla ortaya çıkan davranış arasındaki ilişkiyi gözlem ve deney yoluyla incelemektir. Bu yaklaşım, çevreye fazla önem verdiği, zihinsel süreçlerin incelenemeyeceğini savunduğu için eleştirilmiştir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi davranışsal yaklaşıma ters düşer?

- A) Psikolojinin konusu ölçülebilmelidir.
- B) Uyarıcı ve tepki ilişkisi incelenmelidir.
- C) Gözlem ve deney metodu kullanılmalıdır.
- D) İnsan aktif, çevre ise pasif bir durumdur.
- E) İnsan davranışlarını çevre etkilemektedir.

5. Bir bilim olan psikolojide gözlenebilirlik çok önemlidir. Bilimlerin ele aldığı olayların gözlenebilir olması gerekir. Günümüzde psikoloji davranışı ve davranışın altında yatan süreçleri bilimsel olarak inceleyen çalışma diye tanımlanır. Çünkü davranışın altında yatan bazı süreçleri doğrudan gözleme olanağı yoktur ama organizmanın davranışları gözlenerek onların varlığı saptanabilir.

Buna göre, aşağıdaki davranışlardan hangisi gözlenebilir?

- A) Unutulmuş bir bilgiyi hatırlama
- B) Bazı bilgileri unutma
- C) Futbol oynama
- D) Satrançta hamle düşünme
- E) Zihinde tasarımlar yapma

6. Günlük yaşamdaki kararlar, bilinçdışını belirleyen id, ego ve süpereo ile gelişim dönemlerinin nasıl yaşandığına bağlı olarak verilmektedir. Toplumsal olarak kabul görmeyen arzuların çeşitli savunma mekanizmalarıyla bilinçdışına atılması bilinçdışını tam bir çatışma alanı haline getirir. Bilinçdışındaki çatışmalar aslında günlük kararlarımızı etkiler.

Bu parçada sözü edilen psikolojik yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapısalcı yaklaşım
- B) Psikanalitik yaklaşım
- C) İşlevselci yaklaşım
- D) Bütüncül yaklaşım
- E) Hümanistik yaklaşım

7. Bilişsel yaklaşıma göre, bilişsel süreçler algılama, bellek ve düşünme gibi zihinsel süreçlerdir. Bu süreçleri kullanarak birey; kendisi ve çevresi hakkında yeni bilgiler edinir, eski olayları hatırlar, ortaya çıkan sorunları çözer ve gelecekle ilgili planlar yapar. İnsan pasif bir varlık değil; uyarıcıları algılayan, işleyen, anlamlandıran aktif bir sistemdir. Bu nedenle psikoloji, oluşturan gözlenemeyen bilişsel süreçlerin türü ve yapısıyla gözlenebilen davranışların türü ve özellikleri arasındaki ilişkiyi araştırma-
lıdır. Bilişsel yaklaşım, zihinsel süreçleri incelerken deneysel yöntemler kullanmaya özellikle dikkat eder. Bireyin dış dünyayı nasıl içselleştirip uyarıcıları kendisine özgü bir biçimde algıladığını anlamak ister. Bu yaklaşım, davranışın oluşumunda bilişsel süreçlere fazla ağırlık verdiği için eleştirilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisini bilişsel yaklaşım savunmaz?

- A) Psikoloji zihinsel süreçleri ele almalıdır.
B) Psikolojinin konusu algılama, bellek ve düşünme olmalıdır.
C) Davranışları bilinçaltı yönetmektedir.
D) Deneysel yöntemler kullanılmalıdır.
E) Her insanın kendine özgü bir algılaması vardır.

8. Klinik psikolojide kullanılan önemli bir tekniktir. Davranış bozukluğu olan bireyin davranışlarının altında yatan nedenleri açığa çıkarmak; tanı ve tedavi için bilgilerin toplanmasıdır. Bireyin kendisi ile yapılan görüşmeler, uygulanan testler, sosyal çevresinden edinilen bilgiler; meslek ve eğitim gibi kişisel bilgileri ile birlikte değerlendirilir. Bu yolla bireyin hastalığı teşhis edilir ve tedavi yöntemleri belirlenir.

Yukarıda tanımlanan psikolojinin yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gözlem B) Anket C) Vaka incelemesi
D) Korelasyon E) Görüşme

9. Aşağıdakilerden hangisi psikanalitik yaklaşımın özelliklerinden biri değildir?

- A) Davranış anlamak için bilinç ve bilinçaltı incelenmelidir.
B) İnsan yaşamı bilinçaltı süreçlerden bağımsızdır.
C) Davranışlar bilinçaltı süreçlerden etkilenir.
D) Kişilik id, ego ve süper egonun etkileşimi ile oluşur.
E) Davranış bozuklukları hipnoz, telkin ve rüya analizi yöntemleriyle giderilebilir.

10. "Psikolojinin konusu nedir ve hangi yöntemleri kullanmalıdır?" sorusuna psikologların verdiği cevaplar, psikolojide yaklaşımları ortaya çıkarmıştır.

Buna göre;

- Psikolojinin konusu insan bilinci ve bilincin yapısı olmalıdır.
- Bunun için insan zihninin incelenmesi gerekir.
- İnsan zihni algı, düşünme, bilme vb. süreçleri içerir ve bunlar ayrı birer öge olarak incelenmelidir.

açıklamalarını hangi yaklaşım savunur?

- A) İşlevsel B) Davranışsal C) Bilişsel
D) Hümanistik E) Yapısal

11. Bu yaklaşıma göre insanın doğumla başlayan ve ömür boyu süren fizyolojik, toplumsal ve psikolojik gereksinimleri (açlık, cinsellik, susuzluk, uyku gibi gereksinimlerin yanında; güven, sevgi, saygı, kendini gerçekleştirme) vardır. Bunların karşılanmaması ruhsal yaşamın bütünlüğünü bozar. İnsan, gereksinimlerini önem sırasına göre doyurmalı ve sağladığı doyuma göre aşama aşama gelişmelidir. İnsan, gelişimi tamamlanmış bir varlık değildir. Gelişme gücünü kendinden alan, oluşum halinde bir varlıktır. Bu yaklaşım, ortaya koyduğu grup terapisi ve psikodrama gibi bazı tekniklerle psikolojiye katkıda bulunmuştur. Ancak deney yöntemini reddettiği için de eleştirilmiştir.

Yukarıdaki açıklamalar hangi psikoloji yaklaşımı ile ilişkilendirilebilir?

- A) Hümanistik yaklaşım B) Psikodinamik yaklaşım
C) Biyolojik yaklaşım D) Bilişsel yaklaşım
E) Yapısal yaklaşım

12. Davranışçılık (Bihevörizm), psikolojinin konusunun yalnızca gözlenebilen davranışlar olması gerektiğini savunur.

Buna göre;

- I. tatil hayali kurmak,
- II. üniversite tercihi yapmak,
- III. adres tarifi almak

davranışlarından hangileri davranışçılık yaklaşımına uygun örneklerdir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

PSİKOLOJİ BİLİMİNİ TANIYALIM - II

1. Her bilim, olaylar arasındaki ilişkiyi ölçülebilir şekilde ortaya koymak amacıyla. Özellikle deneysel psikoloji, belli bir davranışı etkileyen çevre koşullarını ve uyarıcıları ayrıntılı bir biçimde tanımlayıp ölçerek bunların hangi davranışı, nasıl ve ne derecede etkilediğini bulmayı amaçlar. Ölçülebilirlik, psikolojinin sonuçlarının güvenilir olmasını ve bunların karşılaştırılabilmesini sağlar.

Buna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi daha çok ölçülebilen bir davranıştır?

- A) Mutlu olma B) Hayal kurma C) Kalp atışı
D) Ağlama E) Sinirlenme

2. Psikolojinin amaçlarının başında insan davranışlarını tanımlama gelir. Tüm pozitif bilimler ilk aşamada olguları ve bunlar arasındaki ilişkileri saptamak, sınırlandırmak ve kaydetmek amaçındadır. Tüm bilimler gibi psikoloji de bu aşamadan sonra açıklamaya geçer. İnsan davranışlarını anlama ve açıklama aşamasında psikoloji, gözlem ve deney sonuçlarından genellemelere varmaya, davranışlar arasındaki nedensellik ilişkisini çözümleyerek yasalara ulaşmaya çalışır. Psikoloji bize, insan davranışlarını önceden kestirebilme olanağı da sağlamaktadır. Psikoloji, davranışları anlamaya çalışırken getirdiği açıklamalara dayanarak bir ölçüde insan davranışlarını etkileme ve kontrol etmeyi de başarabilir.

Bu parçaya dayanılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Psikoloji davranışa olgusal yaklaşmaktadır.
B) Psikoloji insan davranışlarını açıklamaya çalışmaktadır.
C) Psikoloji sayesinde insan davranışları öngörülebilir. D) Psikoloji sayesinde insan davranışları kontrol edilebilir. E) Psikoloji davranışın soyut yönünü ele almaktadır.

3. • Laboratuvar ortamında olayların yapay olarak araştırmanın hazırlandığı koşullarda gerçekleştirilmesidir.
• Psikoloji deneylerinde, üzerinde deney yapılan organizmaya verilen addır.
• Deneyde, değiştirilen özellik ya da özelliklerdir.
• Bağımsız değişkene bağlı olarak değişen özelliktir.

Yukarıda aşağıdakilerden hangisinin açıklamasına yer verilmemiştir?

- A) Deney B) Denek C) Deney grubu
D) Bağımlı değişken E) Bağımsız değişken

4. Doğal gözlem, araştırmacının hiçbir etkide bulunmadan, olanı olduğu gibi incelemesidir. Doğal gözlemin bazı sakıncaları vardır. Örneğin, gözlenen olay aynı olduğu halde, farklı beklentileri, eğilimleri ve anlayış biçimleri olan bilim insanları ortaya farklı yorumlar getirebilirler. Ayrıca doğal gözlem çok zaman alır ve genellikle hemen kullanılacak bilgiler vermez. Sistematik gözlem ise test ve anket gibi belli teknikler ve çizelgeler kullanılarak yapılan gözlemdir. Bu gözlemlerle araştırmacı, konuyu kısa sürede, sistemli bir biçimde ele alarak daha kesin bilgiler elde eder.

Buna göre doğal gözlemin sistematik gözlemden farkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Test ve anketi kullanması
B) Olanı olduğu gibi ele alması
C) Araştırmanın kısa sürmesi
D) Sistemli olması
E) Kesin bilgiler sunması

5. Korelasyon, birlikte artan ya da birlikte azalan değerleri gösteriyorsa korelasyon katsayısı pozitifdir. Korelasyon ilişkisi -1 ile +1 arasında değişir. Bu ilişki sıfırdan her iki yöne doğru gidildikçe artar. Değişkenlerden birinin değeri artarken diğerinin azalması korelasyon katsayısı negatiftir.

Buna göre aşağıdaki korelasyon katsayılarından hangisi en düşük ilişkiyi gösterir?

- A) 0,90 B) -0,80 C) 0,70 D) -0,60 E) 0,25

6. Deneysel psikoloji, biyolojik süreçlerle davranış arasındaki ilişkiyi inceleyen fizyolojik psikolojiyle yakından ilgilidir. Deneysel psikoloji bu doğrultuda duyu organlarının yapısı ve işleyişi, kana karışan hormonların organizmanın bütününe ve dolayısıyla davranışa etkisi gibi konuları deneysel olarak ele alır. Bireylerin kendine özgü davranış, düşünme ve duygu biçimiyle ilgilenir. Kişiliğin yapılmasını etkileyen değişkenleri çeşitli boyutlarda inceler. Yeni testler oluşturur. Klinik, danışmanlık, sosyal, eğitim ve endüstriyel psikoloji gibi uygulama alanlarında psikologların kullanacağı ölçüm araçlarını ortaya koyar. Deneysel psikolojinin bu alanı psikometri adını alır.

Buna göre psikometri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Fizyolojiyi ele alır.
B) Hormonları ele alır.
C) Psikolojinin ölçüm bilimidir.
D) Deneyler yapar.
E) Bilinçaltını inceler.

7. Gelişim psikolojisi, bireylerin kronolojik yaşa bağlı olarak gösterdiği fiziksel, zihinsel ve sosyal değişimleri inceler. Duyu organlarının yaşa göre nasıl geliştiği, hangi yaşta ne gibi değişimlerin görüldüğü bireyin gelişmesinde çevresinin rolü, çocuğun gelişim aşamaları ve yaşlılık dönemi gibi konuları ele alır. Çocukluk, ergenlik, yetişkinlik ve yaşlılık psikolojisi gibi dallara ayrılır. Bu psikoloji dalının gelişiminde psikodinamik, hümanistik ve özellikle de bilişsel yaklaşımın katkıları büyük olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi gelişim psikolojinin konusuna girmez?

- A) Çocukluk dönemi B) Ergenlik dönemi
C) Bebeklik dönemi D) Yetişkinlik dönemi
E) Bireyin grupta iletişimi

8. Birey - toplum etkileşimini inceleyen psikoloji dalıdır. Bu psikoloji, başka insanları nasıl algıladığımız, bizim onlara, onların bize nasıl tepki gösterdikleri, toplumsal durum ve ortamlardan nasıl etkilendiğimiz üzerinde durur. Bu psikoloji dalı özellikle davranışsal ve bilişsel yaklaşımın etkisiyle gelişmiştir.

Yukarıdaki açıklama psikolojinin hangi bölümüyle ilişkilendirilebilir?

- A) Sosyal psikoloji B) Gelişim psikolojisi
C) Deneysel psikoloji D) Klinik psikoloji
E) Bilişsel psikolojisi

9. – Belirli bir konu, olay ve olgu ile ilgili insanların görüş, düşünce ve duygularını öğrenmek amacıyla uygulanan veri toplama tekniğidir.
– Sorular, ilgili kişilere uygulanmak üzere önceden belirlenerek yazılı hâle getirilir.
– Araştırılan konuda sağlıklı bilgiler elde etmek için sorular, uzman kişiler tarafından amaca uygun olarak hazırlanır.

Yukarıda tanımlanan bilgi toplama tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deney B) İstatistik C) İç gözlem
D) Anket E) Görüşme

10. Doğrudan gözlenemeyen zihinsel süreçler olarak algılanan hatırlama, düşünme, problem çözme, karar verme, dil, öğrenme, hüküm verme gibi konuların geniş anlamda incelenmesidir. Böylece davranışların altında yatan nedenler hakkında yorum yapabilmek olanağı sağlanmış olur. Bu psikoloji, insanların bilgiyi anlamalarını, saklamalarını ve ihtiyaç duyulduğunda tekrar bilgilerini geri çağrılmaları vb. konularla ilgilenir.

Yukarıda tanımlanan psikolojinin alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneysel psikoloji B) Gelişim psikolojisi
C) Sosyal psikoloji D) Klinik psikoloji
E) Bilişsel psikoloji

11. I. İnsanın anne karnında başlayan yaşam boyu süren gelişimini ve bu süreçte davranışlarında yaşa bağlı olarak ortaya çıkan değişiklikleri inceleyen psikoloji dalıdır.
II. İnsan davranışlarındaki bozukluklar ve bunların altında yatan nedenleri belirleme; teşhis ve tedavi ile ilgili süreci bütün olarak inceleme gibi işlevlere sahip olan psikoloji dalıdır.

Yukarıdaki açıklamalarda tanımlanan psikolojinin uzmanlık alanları sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişim psikolojisi – klinik psikoloji
B) Sosyal psikoloji – deneysel psikoloji
C) Endüstri psikolojisi – sağlık psikolojisi
D) Eğitim psikolojisi – klinik psikoloji
E) Gelişim psikolojisi – deneysel psikolojisi

12. Sosyal psikoloji, insanın toplumsal varlık olduğu gerçeğinden hareket ederek onun diğer insanlarla olan ilişkilerini inceler. Sosyal ortamlarda bulunan insanların bilme, anlama ve diğer insanlarla ilişkilerini tanımlamaya; duygu düşünce etkileşimini ortaya çıkarmaya çalışır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sosyal psikoloğun ilgilendiği konulardan biri değildir?

- A) Propaganda B) Kamuoyu C) Uyuma davranışları
D) Moda E) Bilişçaltı

PSİKOLOJİ BİLİMİNİ TANIYALIM - III

1. Bir mağaza sahibi vitrinini düzenlerken müşterilerin dikkatini çekmeyi hedeflemektedir. Bu nedenle vitrin düzenlemesini ve vitrin camına astığı yazıları, kampanyaları müşteri çekmeye yönelik yapmaktadır.

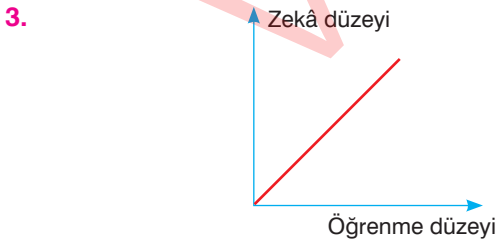
Bu parçada anlatılanlar, psikolojinin bölümlerinden hangisinin konusuna girer?

- A) Gelişim psikolojisi B) Deneysel psikoloji
C) Endüstri psikolojisi D) Klinik psikoloji
E) Sosyal psikoloji

2. – Bebeklik dönemi
– Çocukluk dönemi
– Ergenlik dönemi
– Yetişkinlik dönemi
– Yaşlılık dönemi

Yukarıda belirtildiği gibi, insan yaşamını dönemlere bağlı olarak ele alan psikoloji alt dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klinik psikoloji B) Sosyal psikoloji
C) Gelişim psikolojisi D) Sağlık psikolojisi
E) Bilişsel psikoloji

Yukarıdaki grafik, aşağıdaki hangi korelasyon türüne ait olabilir?

- A) Negatif korelasyon B) Pozitif korelasyon
C) Nötr korelasyon D) Eksi korelasyon
E) Sıfır korelasyon

4. Sporun sağlık üzerindeki etkisini ölçmek için bir deney yapılıyor. Bu amaçla her yönden eşit (yaş, başarı, cinsiyet) iki grup ele alınıyor. A grubu spor yaparken B grubu spor yapmıyor, belirli bir süre dinlendiriliyor. Belirlenen sürenin sonunda her iki grup da sağlık taramasından geçiriliyor. Sağlık taraması sonucunda ise A grubunun daha sağlıklı olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Bu deneydeki bağımsız değişken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Spor yapma B) Başarı C) Sağlıklı olma
D) Sağlıksız olma E) A grubu

5. Psikoloji, davranışların nedenlerini ortaya koyduktan sonra, benzer durumlarda benzer davranışların ortaya çıkacağını önceden tahmin edebilir. Örneğin, çocukluğunda ağır travmalar geçirmiş bir kişinin ileride psikolojik problemler yaşayabileceği önceden tahmin edilebilir.

Bu açıklama psikolojinin amaçlarından hangisini destekler?

- A) İnsan davranışlarını tanımlama
B) İnsan davranışlarını kontrol etme
C) İnsan davranışlarını etkileme
D) İnsan davranışlarını önceden kestirebilme
E) İnsan davranışlarını yönlendirme

6. I. Davranışların kaynağı bilinçaltıdır.
II. Sadece gözlenebilen davranışlar ele alınmalıdır.
III. Davranışların kaynağı cinsellik ve saldırganlık iç dürtüleridir.
IV. Kişilik "id", "ego" ve "süper ego" gibi yapılardan oluşur.

Yukarıdaki açıklamalardan hangileri psikanalitik yaklaşıma ait değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) Yalnız IV

7. "Unutma" ile ilgili aşağıdaki açıklamaların hangisi psik-analitik yaklaşıma uygundur?

- A) Unutma, koşullanma yasalarıyla açıklanabilir.
- B) Rahatsızlık veren duygu ve düşünceler bilinçaltına atılıp unutulmaktadır.
- C) Beyindeki bir takım nörolojik etkiler unutmaya neden olmaktadır.
- D) Unutma doğrudan sinir sistemiyle ilgilidir.
- E) Unutma, tek faktörle açıklanamaz, unutma bir bütün olarak ele alınmalıdır.

8. – Temsilci John Watson, Ivan Pavlov, Skinner'dir.
– Gözlenebilen ve ölçülebilen davranışları savunur.
– İnsan pasif, çevre ise aktiftir.
– Hayvan deneylerine önem vermişlerdir.

Yukarıda özellikleri verilen psikoloji yaklaşımı aşağıdakiler-den hangisidir?

- A) Hümanist yaklaşım
- B) Yapısal yaklaşım
- C) Davranışsal yaklaşım
- D) Bilişsel yaklaşım
- E) Biyolojik yaklaşım

9. I. Hümanist yaklaşım
II. Bilişsel yaklaşım
III. Psikanalitik yaklaşım
IV. Rasyonalist yaklaşım
V. Deneysel yaklaşım

Yukarıdaki yaklaşımlardan hangileri psikolojiye ait değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) IV ve V

10. İnsan davranışları gözleme uygun olmakla beraber bütün davranışlarımızı doğrudan gözlemek mümkün olmayabilir. Bu nedenle dolaylı gözlem yoluyla gözlenebilir olan davranışlarımız, ölçülebildiği sürece bilimsel kabul edilir.

Buna göre aşağıdaki davranışlardan hangisi dolaylı olarak ölçülebilir nitelikte değildir?

- A) Sevgi
- B) Titremek
- C) Öfke
- D) Düşünmek
- E) Hayal kurmak

11. İşlevselcilik (Fonksiyonalizm) yaklaşımı, zihnin yapısının değil işlevlerinin incelenmesi gerektiğini savunur. Onlara göre psikoloji "Zihin nedir?" sorusuyla değil "Zihin niçindir?" sorusuyla uğraşmalıdır. Ayrıca "Zihin, öğelerine ayrılıp incelenmelidir." fikrine karşı çıkarlar.

Bu görüşleriyle işlevselcilik yaklaşımı aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine karşı çıkmaktadır?

- A) Hümanist yaklaşım
- B) Yapısal yaklaşım
- C) Davranışsal yaklaşım
- D) Bilişsel yaklaşım
- E) Psikanalitik yaklaşım

12. Psikoloji insan ve hayvan davranışlarını inceleyen bir bilim dalıdır.

Buradan hareketle aşağıdakilerden hangisi psikolojinin amaçlarından biri değildir?

- A) Davranışı anlamak ve açıklamak
- B) Davranışların altında yatan nedenleri bulmaya çalışmak
- C) Davranışı gerektiğinde kontrol altına almaya çalışmak
- D) Davranışın evrensel ilkelerini ortaya çıkarmak
- E) Bireyin kendisini tanımasına olanak sağlamak

13. İki değişken arasındaki bağıntı korelasyon veya nedensel karşılaştırma şeklinde ifade edilir.

Aşağıdaki korelasyon örneklerinden hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Çalışmak – başarı
- B) Spor – sağlık
- C) Tekrar – unutma
- D) Kitap okumak – sistemli düşünmek
- E) Basket oynama – boy uzunluğu

PSİKOLOJİNİN TEMEL SÜREÇLERİ - I

1. Yetişkinlik döneminin ilk adımı olarak kabul edilen bu dönem, fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik yönleri ile bir bütünlük içeren, çocukluk çağı ile yetişkinlik çağı arasındaki geçiş dönemidir. Bu dönemde ağırlık ve boy artar, vücudun oranları değişir, iskelet, beyin, kalp, yüz büyür ve kol ile bacaklar hızla uzar. Ses değişir ve hormon faaliyetleri artar. Toplumsal değerlere ters düşerek kuşak çatışmasını ortaya çıkarırlar. Toplumsal kuralları reddederler ve bekledikleri konumu elde edemediklerinde saldırganlaşırlar. Genellikle ailesi dışında birini kendine örnek alırlar. Ben merkezci düşünce ortaya çıkar. Gerçeklerden uzaklaşarak çok fazla hayal kurar. İçeriden dönüktür ve beklentileri yerine getirilmediğinde çok fazla hayal kırıklığı yaşar.

Yukarıdaki açıklama hangi gelişim dönemi ile ilgilidir?

- A) Bebeklik B) Çocukluk C) Ergenlik
D) Yetişkinlik E) Yaşlılık

2. Topluluklar, kalabalıklar karşısında çok heyecanlanan bir kişinin zamanla heyecanının azalmasına yol açabilir.

Bu durum;

- I. duyarsızlaşma,
II. duygusal uyum,
III. dengelenme

gibi uyarılma düzeylerinden hangilerine örnek oluşturur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Uyarıcıların çok kuvvetli olması sonucu organizmanın maksimum düzeyde uyarılmasına aşırı uyarılma denir. Uyarıcıların organizmayı harekete sevkedemeyecek düzeyde uyarılmasına da yetersiz uyarılma denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde aşırı uyarılma söz konusu olamaz?

- A) Otomobilin lastiğinin patlamasında
B) Seslenen birini duymamada
C) Yüksek sesli müziklerde
D) Aşırı sıcaklarda
E) Aç kalmada

4. Alışma; duyu organlarının, sürekli ve aşırı olarak sunulan uyarıcıları bir süre sonra farketmemesi durumudur. Duyarsızlaşma; uyarıcılara gösterilen duygusal tepkilerin zamanla azalmasıdır. Duyarlılaşma; var olan uyarıcıya her zamankinden daha fazla tepki verilmesidir.

Aşağıdakilerden hangisinde alışma, duyarsızlaşma, duyarlılaşma örneği yoktur?

- A) Gürültülü ortama zamanla uyum sağlama
B) Bir morg görevlisinin zamanla cesetlere alışması
C) Yatak odasında saatin tik taklarından rahatsız olma
D) Bir öğretmenin çok çalışması
E) Bir hemşirenin zamanla kana alışması

5. I. Uyarıcıların algılanabilmesi için gerekli olan seviyeye eşik denir.
II. Uyarıcı, duyum eşikleri arasında olmalıdır. Uyarıcının alınmaya başlandığı en alt seviyeye alt eşik denir.
III. Uyarıcıların duyulmayacak derecede şiddetlendiği en üst seviyeye üst eşik denir.
IV. Şiddet değişikliğinin anlaşılabilmesi için gerekli olan en çok miktara farklılaşma eşiği denir.

Yukarıdaki açıklamalardan hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) Yalnız IV E) III ve IV

6. Ergenlik döneminde bedensel gelişim çocukluk dönemine göre hızlanır. Ergenlik döneminde fizyolojik, hormonal değişimler meydana gelir.

Ergenlik dönemi için,

- I. Kızlar için 13 – 18, erkekler için 12 – 21 yaşlarını kapsar.
II. Cinsel özellikler belirginleşir.
III. Hızlı büyüme ve gelişme olur.
IV. Piaget'in işlem öncesi dönemine denk gelir.

gibi özelliklerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) III ve IV E) Yalnız IV

7. I. Birey, kendi özerk ahlak ilkesine uygun davranır.
II. Tüm insanların eşitliği, özgürlük gibi soyut kavramlar önem kazanır.
III. Grubun beklentilerine uygun davranma eğilimi yaygındır.
IV. İnsan hakları gözetilerek konulmuş kural ve yasalara uygun davranma ön plandadır.

Yukarıdaki açıklamalardan hangileri Kohlberg'in Gelenek Ötesi Dönemi'ne ait değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) Yalnız IV

8. Aşağıdakilerden hangisi ergenlik dönemi için söylenemez?

- A) Birey kendi kararlarını kendisi vermek ister.
B) Kuşak çatışmasının yaşandığı bir dönemdir.
C) Bireyin ben merkezci olduğu dönemdir.
D) Kimlik oluşumunun olduğu dönemdir.
E) Başarılı bir iş yaşamına sahip olunan bir dönemdir.

9. – Ergenlik döneminin belirsizlik ve kararsızlıklarının ortadan kalktığı dönemdir.
– Kişinin daha gerçekçi olduğu, sorumlulukların yerine getirilmeye hazır olduğu dönemdir.
– Kişinin hayatını düzenli idame ettirecek bir iş bulmayı, evlenip sosyal yaşama gerektiği gibi uyum sağlamayı düşündüğü bir dönemdir.

Yukarıda özellikleri verilen gelişim dönemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erinlik dönemi
B) Yetişkinlik dönemi
C) Yaşlılık dönemi
D) Okul öncesi dönem
E) Gençlik dönemi

10. – Duyusal motor dönemi: 0-2 yaş dönemini kapsayan ve dış dünyanın duyular yoluyla algılandığı dönem.
– İşlem öncesi dönem: 2-6 yaş arası dönemdir. Kendi dışındaki insanların düşüncelerinin önemsenmediği dönem.
– Somut işlemler dönemi: 6-11 yaş dönemini kapsar. Somut nesneler üzerinde düşünmelerin olduğu bir dönemdir.

Yukarıdaki açıklamalar aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Piaget'nin bilişsel gelişim kuramı
B) Kohlberg'in ahlaki gelişim kuramı
C) Maslow'un hümanist kuramı
D) A. Meyer'in biyolojik yaklaşımı
E) J. Dewey'in işlevsel yaklaşımı

11. Organizmaya gelen uyarıcıyı organizmanın fark etmesine denir. Örneğin; bir sesi işitmek gibi.

Yukarıdaki açıklama aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

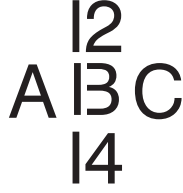
- A) Algı B) Duyum C) Öğrenme
D) Refleks E) Davranış

12. Gelişim, insanın doğumuyla başlayan bebeklik, gençlik, yetişkinlik ve yaşlılık ile ömür boyu devam eden sürece denir. Psikolojik süreçler bireyin duygusal ve bilişsel yönden biyolojik ve fiziksel gelişimi ile paralel biçimde sosyal gelişimini tamamlayan temel unsurlardır. Ancak insan yaşamının ilk evresi, gelişim hızının hem biyo-fizik hem de psikolojik süreçler bakımından oldukça hızlı geçtiği ve olumlu değişikliklerin olduğu dönemdir. Yaşamın sonraki evresi ikinci dönem olarak adlandırılır ve daha çok olumsuz değişikliklerin yaşandığı evredir. Bu evrede yaşlanmayla beraber ortaya çıkan fiziksel ve duygusal zayıflık, zekâ ve hafızada durgunluk, öğrenmede yavaşlama ve gerileme görülür.

Buna göre bireyin gelişim süreciyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gelişim ömür boyu devam eden bir süreçtir.
B) Gelişim hızı ilk evrede daha hızlıdır.
C) Gelişimin ikinci evresinde olumsuz değişiklikler yaşanır.
D) Bireyin gelişim sürecini çevre şekillendirir.
E) Yaşlılık döneminde duygusal zayıflık baş gösterir.

1.

13 rakamı soldan sağa B gibi algılanmaktadır.

Yukarıdaki şekil ve açıklama aşağıdakilerden hangisini örneklendirir?

- A) Algıda gruplama
- B) Algıda tamamlama
- C) Şekil - fon (Zemin) ilişkisi
- D) Algıda seçicilik
- E) Algıda değişmezlik

2.

Halüsinasyon (sanrı); nesnel gerçekliği olmayan bir uyarıcıyı varmış gibi algılamadır. Halüsinasyondaki uyarılar tamamen zihnin ürettiği imgelerdir. Halüsinasyon, ruhsal hastalık geçiren, alkol, uyuşturucu alan, yüksek ateşin etkisinde olan, aşırı korku ve kaygıları olan bireylerde ortaya çıkan bir durumdur.

Aşağıdakilerden hangisi halüsinasyona örnek oluşturur?

- A) Rüya da sayıklama
- B) Yılandan çok korkma
- C) Tren raylarını ilerde birleşiyor sanma
- D) Bir kişinin hiç kimse olmadığı halde biriyle konuşması veya tartışması
- E) Otomobilin tekerlerini geriye gidiyor sanma

3.

- I. Türe özgüdür.
- II. Doğustandır.
- III. Öğrenilmiştir.
- IV. Değişmezler.
- V. Zamanla ortaya çıkar.
- VI. Otomatik davranışlardır.

Yukarıdaki özelliklerden hangileri içgüdü davranışları için söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) IV ve V
- E) Yalnız VI

4.

Maslow'un ihtiyaçlar piramidi

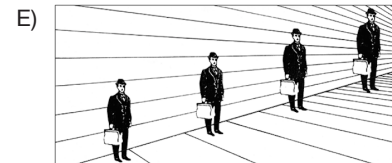
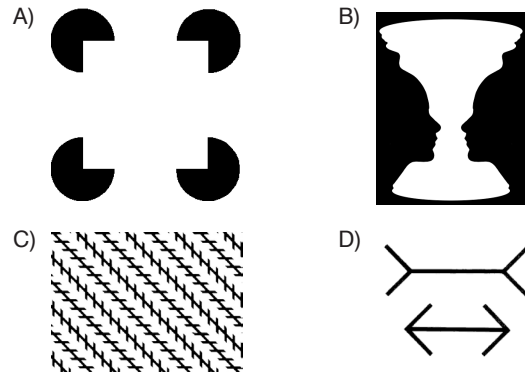
Yukarıdaki şekildeki Maslow'un ihtiyaçlar piramidindeki en alt basamağı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Sosyal ihtiyaçlar
- B) Fizyolojik ihtiyaçlar
- C) Duygusal ihtiyaçlar
- D) Ait olma ihtiyacı
- E) Statü ihtiyacı

5.

Derinlik algısı; nesnelerin gözümüzün ağ tabakası üzerine iki boyutlu olarak düşen imgesine, zihnimizin üçüncü bir boyut olan derinliği eklemesidir. Gözümüzün yapısal özellikleri ile çevresel faktörler, derinlik algısına neden olur.

Aşağıdaki şekillerden hangisi derinlik algısına örnek oluşturur?

6. I. Güvenlik
II. Beğenilmek
III. Başarılı olmak
IV. Kendini gerçekleştirmek

Verilen güdülerden hangileri sosyal güdü değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) Yalnız IV

7. I. Uyarının şiddeti ve büyüklüğü
II. Tekrar
III. Tuhaflık
IV. İlgi ve ihtiyaçlar
V. Değişiklik
VI. Hareketlilik

Yukarıdakilerden hangileri algıda seçiciliği etkileyen nesnel faktörlerden (dış etkenler) biri değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) Yalnız IV E) V ve VI

8. I. İllüzyonda uyarıcı vardır. Halüsinasyonda uyarıcı yoktur.
II. İllüzyon normal insanda görülebilir. Fakat halüsinasyon akıl ve ruh sağlığı bozuk kişilerde, yüksek ateşli hastalıklarda, alkol ve uyuşturucu bağımlılarında rastlanır.
III. Psikolojik illüzyon ve halüsinasyon dikkat edildiğinde ortadan kalkabilir.

Yukarıdaki illüzyon ve halüsinasyona ilişkin açıklamalardan hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. I. Açlık
II. Susuzluk
III. Annelik
IV. Cinsellik
V. Ait olma

Yukarıdaki güdülerden hangileri fizyolojik güdü değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) III ve IV
D) Yalnız V E) IV ve V

10. Uyarıcıların şiddetinin değiştiğini fark ettiğimiz sınırları ifade eder. Örneğin; "Müziğin sesi biraz daha net gelmeye başladı gibi" dememiz.

Yukarıda duyumla ilgili tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyum eşiği
B) Uyarıcının varlığı
C) Fark eşiği
D) Organizmanın sağlam ve yeterli olması
E) Uyarıcının taşındığı ortamın uygun olması

11. Uyarıcının yoğunluk ve şiddetine bağlı olarak meydana gelir. Organizmayı iç ya da dış çevresinden gelen uyarıcıların normalin üstünde bir şiddetle ya da süreyle etkilemesi sonucu organizmada oluşan durumu ifade eder. Yani davranışın oluşması için organizmayı harekete geçiren yoğunluğun üzerinde ya da uzun süre uyarıcılara maruz kalması sonucu oluşan durumu ifade eder.

Yukarıdaki açıklama aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilidir?

- A) Dengeleme B) Yetersiz uyarılma C) Alışma
D) Duyarsızlaşma E) Aşırı uyarılma

12. Bireyin alışık olduğu sürede gelen uyarıcı yoğunluğu miktarı azaldığında organizmada görülen uyarılma halidir. Bu durumda organizma rahatsız olacak ve uyarılma ihtiyacı hissedecektir. Örneğin, yalnız yaşamak zorunda olan bir kimse için ilgili ilgisiz her insan değerli bir uyarıcı olacaktır.

Yukarıda tanımlanan durum aşağıdaki psikolojik kavramların hangisi ile açıklanır?

- A) Duyum eşiği B) Dengeleme C) Yetersiz uyarılma
D) Duyarlılaşıma E) Duyusal uyum

13. Duyu organlarına gelen uyarıcıların ilk andaki etkisini kaybetmesi ve buna karşı organizma tarafından oluşturulan tepkinin de zayıflamasıdır. Sürekli tekrar eden uyarıcıların yoğunluğu duyu organlarının duyum oluşturma becerisini kısıtlar. Örneğin, yeni alınan ağır ve gösterişli bir saatin kola ilk takıldığında hissedilen ağırlığının belli zaman sonra duyumsanmaması gibi.

Yukarıdaki açıklama aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Duyarlılaşıma B) Dengeleme C) Aşırı uyarılma
D) Duyusal uyum E) Duyum

PSİKOLOJİNİN TEMEL SÜREÇLERİ - III (SOSYAL ETKİLER)

1. İnsan, bir toplum içinde yaşar ve toplum içindeki diğer kişilerle her an ilişki içindedir. Bu ilişkiler, onun davranışlarına yön verir.

Başka insanlarla ilişki sonucu ortaya çıkan davranışa aşağıdakilerden hangisinin adı verilir?

- A) Sosyal prestij B) Sosyal gruplar C) Sosyal davranış
D) Otoriteye uyma E) Sosyal kabul

2. Uyarıcıları toplumsal, kültürel nitelik taşıyan bir çevre içinde algılarız. Örneğin, müzik algısı kültürlere göre farklılık gösterir. Bir kültürde beğenilen müzikal düzenler bir başka kültürde beğenilmeyebilir. Zaman, mekan algısı da kültürlere göre değişme gösterir, ilkel kabilelerde zaman kavramının bulunmadığı gözlenmiştir.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki yargılardan hangisini destekler?

- A) Davranışları anlamlandırma çevreden bağımsız değildir.
B) Davranışların tek belirleyicisi kültürdür.
C) Kültürler içerisinde en belirgin olanına hakim kültür denir.
D) İnsan davranışlarının kaynağı kişiliktir.
E) Davranışların tek belirleyicisi kalıttır.

3. Bir kişinin tutum ve davranışının bir başkasının ya da başkalarının varlığıyla etkilenmesidir. Bu sosyal etkileşim nedeniyle sosyal davranış ortaya çıkar. Sosyal davranış, bireyin içinde bulunduğu toplumun beklentilerine uygun tepkilerde bulunmasıdır.

Yukarıdaki açıklama aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Sosyal etki B) Uyma davranışı C) Sosyalleşme
D) Sosyal statü E) Şemalar oluşturma

4. Sosyal psikoloji, bir bireyin davranış, duygu veya düşüncelerinin diğer kimselerin davranış veya özelliklerinden nasıl etkilendiğini inceleyen bilimdir. İnsanlar arası etkileşim, davranışsal, bilişsel ve duygusal boyutta olabilir.

Aşağıdakilerden hangisi sosyal psikolojinin inceleme alanında yer almaz?

- A) Tutumlar B) Liderlik C) Grup içi iletişim
D) Sosyal kurumlar E) Sosyal etki

5. Herhangi bir şey hakkında geçmiş yaşantılara bağlı olarak oluşturulan inanç ve beklentilerdir. Birey, yeni bilgilerle karşılaştığında bunları oluşturduğu inanç ve beklentilere göre süzer, seçer ve var olan yapılar içine alarak bütünleştirir.

Yukarıdaki açıklama aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Sosyal biliş B) Otoriteye uyma C) Sosyal davranış
D) Şema E) Çekicilik

6. Bir kişinin davranış ve görüşlerini doğrudan ya da dolaylı bir baskı aracılığı ile değiştirmesi ve baskı yönüne doğru uyum göstermesidir. Uyma davranışının derecesi baskının şiddetine göre artar ya da azalır.

Yukarıdaki açıklama aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Benimseme B) Sosyal etki C) Yükleme
D) Sosyal biliş E) Otoriteye uyma

7. Tutum; bireyin herhangi bir nesne ya da duruma karşı deneyim, güdü ve bilgilerine dayanarak geliştirdiği, sürekliliği olan bir tepki eğilimidir. Bu eğilim; bilişsel, duygusal ve davranışsal ögelelere sahiptir. Örneğin, bireyin zenciler hakkında bildikleri (bilişsel öge) olumluysa onlara sempatiyle bakar (duygusal öge). Bunu sözleri ya da davranışlarıyla ortaya koyar (davranışsal öge). Tutumların varlığı, ancak tutumun yansıttığı bir takım gözlenebilir davranışlardan çıkarılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi tutumların özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Sonradan öğrenilirler.
- B) Doğuştan gelen bir niteliğe sahiptirler.
- C) Davranışa dönüşebilir veya dönüşmeyebilirler.
- D) Önem dereceleri birbirinden farklıdır.
- E) Zamanla değişikliğe uğrayabilirler.

8. Ön yargı; herhangi bir konuda, yeterli ve gerekli bilgi edinmeden ya da inceleme yapmadan, yetersiz kanıtlara dayanarak varılan yargıdır.

Aşağıdakilerden hangisi ön yargılar için söylenemez?

- A) Ön yargı da bir tutumdur ama haklılığı kanıtlanmamıştır.
- B) Genelde bir olumsuzluğu ifade eder.
- C) Ön yargıda tutumun duygusal ögesi ağır basar.
- D) Ön yargı sabittir ve mantıklı tartışmaya açık değildir.
- E) Ön yargılar akıl ve mantıkla uyumludur.

9. İnsanların birbirleriyle olan ilişkilerinde onların nasıl davranacaklarını bilmeleri ilişkilerinde kolaylık sağlar. Bu tanımayı gerçekleştirebilmek için insanların davranışlarını önceden tahmin edebilmek, onların kişilik yapılarını, güdülenmelerini, heyecanlarını, olaylar karşısındaki tavır, tutum ve alışkanlıklarını tanımak ve bilmek gerekir. Örneğin; sert mizaçlı olarak bildiğimiz biriyle iletişim kurarken nelere dikkat etmemiz gerektiğini bilmemiz bize avantaj sağlar.

Yukarıdaki açıklama aşağıdaki kavramların hangisi ile ilgilidir?

- A) Sosyal etki
- B) Sosyal yükleme
- C) Sosyal davranış
- D) Sosyal prestij
- E) Sosyal kabul

10. Bireyin benimsemediği, uygulamayı düşünmediği hâllerde bile yalnızca başkaları istiyor diye onların istediği yönde davranışta bulunmasıdır. Bu durumun oluşmasında ödül, ceza vb. etkenler etkilidir. Örneğin; arkadaşları tarafından dışlanmamak için istemediği halde onlar gibi davranmak.

Yukarıdaki açıklama aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılır?

- A) İtaat
- B) Benimseme
- C) Özdeşleşme
- D) Tutum
- E) Sosyal davranış

11. I. Bireylerin edinmiş olduğu tecrübeler sonucu oluşturduğu tavır ve alışkanlıklara denir.
II. Bireylerin başka bireylerle birlikte, içerisinde yaşadıkları sosyal alanlardaki farklı kültürel ortamlarda sosyal uyarcılar olarak tekrar edilen; tutum, tavır ve davranışları anlayıp anlamlandırmaya denir.

Yukarıdaki açıklamalarda tanımlanan kavramlar sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal psikoloji – şema
- B) Tutum – sosyal statü
- C) Sosyal biliş – sosyal yükleme
- D) Tutum – sosyal biliş
- E) Sosyal etki – uyma davranışı

12. Sosyal psikoloji, bireylerin duygu ve düşüncelerini, bunların davranışa dönüşme biçimini, sosyal alandaki diğer bireylerin davranışlarından nasıl ve ne kadar etkilendiğini araştıran psikoloji dalıdır.

Buna göre;

- I. sosyal uyma davranışları,
- II. propaganda,
- III. gelişim dönemlerinden

hangileri sosyal psikolojinin inceleme alanı içerisindedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) I ve II
- E) I, II ve III